

PRESENTATIE INNOVATIEPROGRAMMA WATERTECHNOLOGIE

‘Nederlandse waterexport in vijf jaar verdubbelen’

De Nederlandse export van watergerelateerde producten en diensten moet in vijf jaar verdubbelen. Dat is de insteek van het ambitieuze Innovatieprogramma Waternotechnologie. Het programma, opgesteld door een stuurgroep bestaande uit partijen uit de private sector, kennisinstellingen en publieke sector, stelt dat versnippering van de Nederlandse watersector echt grote successen in het buitenland nog in de weg staat. In het Innovatieprogramma staat een aanpak op hoofdpunten beschreven. Deze wordt samen met de hele watersector verder uitgewerkt tijdens de bijeenkomst ‘KansRijk’ van SenterNovem op 26 april aanstaande.

Het Innovatieprogramma Waternotechnologie werd op 12 april jl. door voorzitter Arie Kraaijeveld van het NWP aangeboden aan minister Brinkhorst van Economische Zaken. Het programma is opgesteld door de ministeries van Economische Zaken, Verkeer en Waterstaat en VROM, de drinkwaterbedrijven, de waterschappen, Kiwa, Wetsus en TNO en de bedrijven Norit, Paques en DHV. Het programma verkent de buitenlandse watermarkt, sterktes en zwaktes van de Nederlandse watersector en stippelt een aanpak uit om de export te verbeteren.

De kanstrijke clusters van de watersector worden gesplitst in twee segmenten: de deltattechnologie (waterbouwkunde, waterbeheer, ontwerp, voorspellingen) en waternotechnologie (drink- en industriewaterzuivering, -distributie, afvalwaterzuivering, slibverwerking en riolering). De internationale watermarkt is goed voor naar schatting 425 miljard euro per jaar. Het Nederlands aandeel daarin bedraagt één procent: 4,4 miljard euro. Naar verwachting zal de totale wereldmarkt snel groeien. Omdat Nederland ondanks de geringe export een goede naam heeft op watergebied in het buitenland, zien de opstellers van het programma goede kansen de export te vergroten. Hiertoe moet de watersector wel veel meer in samenhang opereren.

De aanpak bestaat uit vier lijnen. Om de huidige kansen voor export te vergroten moet Nederland zich richten op nichemarkten waarin we sterk zijn. Vandaaruit moeten totaaloplossingen worden aangeboden. Daartoe zijn referentieprojecten in Nederland zelf nodig. Verder dient de waternotechnologie verder ontwikkeld te worden of aangepast aan de marktsituatie. Tenslotte is ‘precompetitief toepassingsgericht onder-

zoek’ nodig, vinden de betrokken partijen. Daarom wordt een Technologisch Topinstituut Waternotechnologie (TTIW) voorgesteld, dat aangestuurd zou moeten worden door de markt. Voor dit instituut stellen de partijen nu al zeven miljoen euro ter beschikking.

De opstellers van het programma signaleren dat de watersector zich moeizaam organiseert. Bedrijven concurreren vaak met hun specifieke technologie in plaats van samen te werken. Om toch tot een succesvolle export te komen moet een sterke impuls voor samenwerking uit de sector zelf komen. De vorming van consortia is in eerste instantie een taak van de sector zelf. Maar vanwege vaak forse voorinvesteringen kijkt de stuurgroep ook naar de overheid voor een (financiële) stimulans. Daarbij gaat het om ondersteuning van langere duur voor één consortium dat complete oplossingen aanbiedt. Op basis van objectieve criteria moet de overheid die keuze per land en per marktgebied moeten maken. Eén vorm van overheidssteun kan de invoering van een risicofonds zijn, waarvoor het Ministerie van Economische Zaken gevraagd is.

Verder wordt veel aandacht geschonken aan innovatie en onderzoek. Om innovaties ook in het buitenland succesvol te laten zijn moeten ze niet alleen voor Nederland geschikt zijn, maar generiek toe te passen zijn. Hier kan het TTIW een grote rol in spelen.

Het aan minister Brinkhorst overhandigde programma bestaat alleen uit hoofdlijnen. Om tot een verdere invulling van het programma te komen mogen alle stakeholders meepraten. Zij krijgen daartoe op 26 april de gelegenheid tijdens de bijeenkomst KansRijk in Nieuwegein. ☛

‘Lekke riolen oorzaak paalrot in Dordrecht’

Lekke riolen met als gevolg een verlaging van de grondwaterstand zijn de oorzaak van de paalrot aan funderingen van duizenden woningen in Dordrecht. Dat meldt de Belangenvereniging Funderingsproblematiek (BVFP) in Dordrecht naar aanleiding van onderzoek dat ze liet uitvoeren door TNO Bouw en Ondergrond. Volgens TNO was de gemeente Dordrecht volledig op de hoogte van de problemen, maar heeft die langdurig alle signalen genegeerd, bewoners niet gewaarschuwd en het riool onvoldoende onderhouden.

TNO constateert dat daar waar het riool vervangen is, de drainages naast het nieuwe riool te laag zijn ingesteld. Daardoor blijft de grondwaterstand (te) laag, aldus de belangenvereniging. Ze licht haar leden op 16 mei in over de details van het onderzoek.

De BVFP heeft de gemeente Dordrecht inmiddels aansprakelijk gesteld voor de geleden schade door de gedupeerde bewoners. Naar aanleiding van de conclusies uit het rapport overweegt de belangenvereniging nu een gang naar de rechter, tenzij de gemeente Dordrecht wil schikken. Volgens Ad van Wensen, voorzitter van de BVFP, moet de schikking wel dichtbij honderd procent van het schadebedrag komen. Van Wensen schat dat dit bedrag ruim honderd miljoen euro zal zijn. Volgens hem dateren de problemen met het riool én de schade die de lekke riolen veroorzaken al vanaf halverwege de vorige eeuw. “Uit dossiers, die wij onder andere in het gemeentearchief hebben gevonden, blijkt dat het eerste proces rond deze kwestie al in 1949 is gevoerd.”

In oktober 2000 kregen bijna zeventuizend huiseigenaren in Dordrecht te horen dat het grondwater onder hun panden te laag stond. Houten funderingspalen die droogvielen, gingen schimmelen waardoor deze draagkracht verloren. Verzakkingen en schade aan de panden waren en zijn het gevolg.

De gemeente Dordrecht staat op het standpunt dat huiseigenaren zelf verantwoordelijk zijn voor de staat van de fundering onder hun huizen. In april 2001 reserveerde de Dordtse gemeenteraad 25 miljoen euro voor onderzoek en procesbegeleiding voor bewoners die problemen met de fundering hebben. Daarnaast bood en biedt de gemeente huiseigenaren een lening aan met een lage rente voor het herstel van de funderingen. ☛